

Berriztagarrien energia metatzeko sistema bila

BTEK

Panel fotovoltaikoak BTEK zentroan.

2013AN MARKAK HAUTSI ZIREN eguzki energia fotovoltaikoaren alorrean. Hala dio behintzat EPIAk, Europako Industria Fotovoltaikoaren Elkarteak. 38,4 gigawatt instalatu ziren, eta honezkeroko mundu osoan dagoen potentzia 138,9koa da. Baina zifrek gora egin arren, berriztagarriekin lotutako zenbait arazok beren horretan dira.

“Erronka nagusietako bat da eguzki eta haize energia baliatu ahal izatea eguzkirik eta haizerik ez dagoenean”, dio Xabier Diaz Silvestrek, Bizkaiko BTEK zentroko

zuzendariak. “Eskualde batean 100eko kontsumoa aurreikusten bada, eguzkirik eta haizerik ez dagoenean 100 horiek ziurtatzeko zentral termikoa eduki behar duzu instalatuta, panel fotovoltaikoez eta haize-errotez gain. Baina hori ez da bideragarria ekonomikoki”. Soluzioa da berriztagarriekin 150eko potentzia duen instalazioa egin eta 50eko soberakina pilatzea, behar denean erabili ahal izateko. Zelan pilatu, baina?

Erronka horri aurre egiteko dauden egitasmoetako bat Zero Hytechpark proiektua da, energia gordetzeko bektore gisa hidrogenoak eskaintzen dituen aukerak aztertzen ari dena. Horren barruan dago BTEK, hain zuzen. Diaz Silvestrek azpimarratzen du helburua ez dela berehalakoan lortuko, baina denboraz iritsiko dela. “Uste dut arazoaren konponbidea ez dela hidrogenoa izango bakarrik, seguruenik teknologia bat baino gehiagoren konbinazioa izango da”.

Haurtzaroa ahaztearen zergatia

JIM PENUGGI-CC BY

KARRASKARIEKIN EGINDAKO hainbat esperimenteren bidez, Japoniako eta Kanadako zientzialariak biltzen dituen ikertalde bat oroitzapenak ezabatzeko mekanismoa argitzen saiatu da. Diotenez, neurona berriak sortzeko prozesua da erantzulea.

Bitxiena da neurona berriak eratzea ezinbestekoa dela oroitzapen berriak sortu ahal izateko. Lehen uste zen jaio eta gero ezinezkoa zela neurona gehiago sortzea, baina gaur egun badakigu bizitza osoan zehar eratzten direla. Neurona sortu berriak lehendik existitzen ziren sareetan txertatzen dira, eta hori funtsezkoa da memoriaren funtzionamendurako. Baina aldi berean, konexioen berregokitzeak ahanztura ere eragiten du, aipatutako ikerlariak iradoki dutenez. Horrexek eragingo luke haurtzaroko gertakariez ez gogoratzea.

Babeslea: **iametza Interaktiboa**

ideia batetik errealitatera

web garapenak

multimedia

aholkularitza

edukiak

iametza

interaktiboa

www.iametza.com

T.943 37 67 16

Etxean estres handiagoa lanean baino

Senak aurkakoa dioskun arren, estres handiagoa dugu etxean lanean baino. Gure gorputzak hala jokatzeko du behintzat. Hori ondorioztatu dute Pennsylvania-ko Unibertsitateko ikertzaileek, 122 lagunek lantokian eta etxean jariatzen zituzten kortisol kopuruak konparatu ostean. Kortisolak estres egoerei aurre egiteko funtzioa duen hormona bat da.

ttiki.com/68205
(Frantsesez)

Ipar Amerikako kutsadura Europara iristen dela frogatu dute

Espainiako Ikerketa Kontseilu Nagusiko (CSIC) ikertzaileek, Ipar Amerikatik iritsitako kutsadura laginak aurkitu dituzte Europako zenbait menditan. Zehazki, altzariak eta gailu elektronikoak egiteko erabiltzen diren konposatuak atzeman dituzte, “umeen osasunerako kaltegarriak”. Kutsadura airetik iristen da Europara, Ozeano Atlantiko osoa zeharkatuz.

ttiki.com/68207
(Gaztelaniaz)

Txantxarren aurkako tratamendua minik gabe?

Londresko King's College ikerketa zentroko zientzialariek txantxarra sendatzeko metodo berria aurkeztu dute. Tratamendu horrekin, zulagailua, hortz-betegarria eta anestesia ez lirateke beharrezkoak izango. Hiru urte barru merkaturatu nahi dute.

ttiki.com/68208
(Frantsesez)